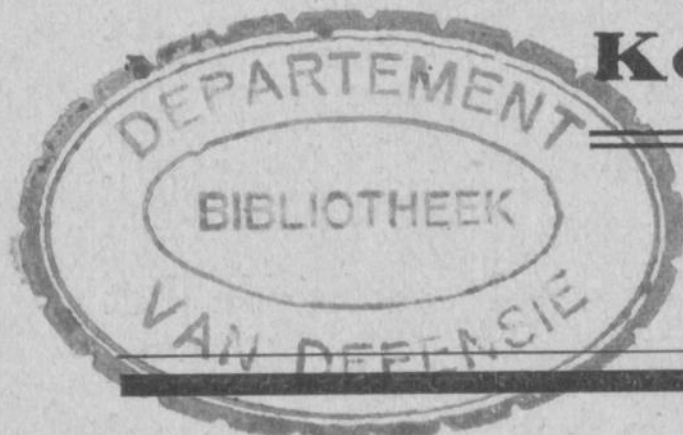

BENDOR

Orgaan van den Koninklijken Bond van gepensionneerde en eervol ontslagen militaire Officieren van Moederland en Koloniën en hunne Weduwen „Bendor”

**ONDER REDACTIE VAN HET HOOFDBESTUUR,
CORNELIS HOUTMANSTRAAT 40, DEN HAAG.**

Het eerstvolgend nummer van het Bondsorgaan „Bendor” zal verschijnen op 1 September e.k.

Art. 3, 1e lid der Statuten.

Leden van den Bond kunnen zijn:

- a. alle gepensionneerde en eervol ontslagen officieren van leger en vloot, zoowel hier te lande als in de Koloniën;
- b. hunne weduwen.

Art. 4 der Statuten.

Als begunstigers kunnen toetreden alle actief dienende officieren van leger en vloot, hier te lande en in de overzeesche bezittingen van het Rijk, alsmede particuliere personen.

Art. 3, 2e lid van het Huishoudelijk Reglement.

De jaarlijksche contributie der leden (c.q. honoraire leden) en begunstigers bedraagt ten minste f 2.50, voor vrouwelijke leden minstens f 2.— 's jaars. Een gedeelte van een jaar wordt voor een vol jaar gerekend, met dien verstande, dat zij, die in het laatste kwartaal van het vereenigingsjaar als lid of begunstiger toetreden, desgewenscht eerst over het volgend jaar contributie-plichtig zijn. Hierbij moet worden in acht genomen, dat het vereenigingsjaar loopt over een kalenderjaar.

ATTENTIE.

Adresverandering, aanmelding lidmaatschap: Aan het Redactielid, Corn. Houtmanstraat 40, Den Haag.

De leden behorende tot een der afdeelingen: „Amsterdam”, „Apeldoorn”, „Z. O. Gelderland”, „'t Gooi”, „Haarlem” en „Prov. Utrecht”, worden beleefd doch dringend verzocht van adresverandering ook kennis te geven aan den secretaris der betrokken afdeeling.

Stukken voor de Redactie vóór den 20en der maand aan hetzelfde adres: Corn. Houtmanstraat 40, Den Haag.

Brieven voor het Hoofdbestuur: aan den Secretaris, Benoordenhoutscheweg 115, Den Haag.

Contributies: Aan de Penningmeesteres, Mevr. H. Ph. ter Meulen-Meihuizen, Ieplaan 13, Den Haag; Postgirorekening No. 32164. (Aanget. brieven: Bijkantoor Copernicusplein).

Voor de Afdeeling Amsterdam: aan den Heer L. J. Saron, Saxen-Weimarlaan 12 II te Amsterdam (Z.), postrekening No. 146765, die de leden dier Afdeeling beleefd verzoekt de contributie bij voorkeur per giro te voldoen. ter besparing van kosten en tijd.

Voor de Afdeeling „Z. O. Gelderland” aan den heer F. Ruinen, Nic. Beetsstraat no. 1 te Arnhem.

Mededeelingen van het Hoofdbestuur.

Het Bestuur verzoekt den Leden mededeelingen in de pers of in andere gedrukten, die onze belangen betreffen, als uitknipsel of op andere wijze wel te willen doen toekomen aan den Voorzitter, den heer D. Merens, Zuidwerfplein 4, Marlot, dan wel aan het Redactielid, den heer G. W. Erfmann, Corn. Houtmanstraat 40, of aan den Secretaris, den heer J. v. Haaf-ten, Benoordenhoutscheweg 115, allen te 's-Gravenhage.

Dan heeft men zooveel mogelijk de zekerheid, dat niets aan de aandacht van het Bestuur ontsnapt en hebben de Leden de voldoening, dat zij daadwerkelijk medewerken.

GOEDKOOPE BRANDSTOFFEN.

Met de Kolen-Import-Maatschappij L. J. L. Wittop Koning en Co. N.V., Filiaal Den Haag, Leemanskade 2 (Laakhaven), telefoonnummer 180459, is eene overeenkomst aangegaan voor levering aan de te 's-Gravenhage wonende leden van de verschillende brandstoffen tegen de hieronder vermelde gereduceerde prijzen.

De benodigde hoeveelheden moeten in de maand Juli, desnoods Augustus, op de gewone wijze rechtstreeks bij voornoemde firma besteld worden, dus buiten bemoeienis van het Hoofdbestuur.

De gedane bestellingen worden — voor zooveel de berg-ruimte toelaat — in de maand Juli c.q. Augustus en verder gedurende den winter tegen dezelfde prijzen uitgevoerd.

Alle leveringen moeten contant worden betaald bij aflevering.

Prijzen der brandstoffen:

Gebroken Wales-anthraciet, de allerbeste

No. 2, afm. 30/50	f 3.55
No. 3, afm. 20/30	„ 3.75
No. 4, afm. 10/20	„ 2.30

Gewasschen Wales-anthraceut, prima 1e kwaliteit	
No. 2,	„ 3.40
No. 3,	„ 3.40
„Stovesse” Wales-anthraceut, 1e kwaliteit	
No. 3,	„ 2.90
No. 4,	„ 2.—
No. 5, afm. 5/10	„ 1.60
Ammanford Wales-anthraceut, prima 2e kwaliteit	
No. 2,	„ 3.10
No. 3,	„ 2.90
Carway Wales-anthraceut, 2e kwaliteit (beter dan de beste Belgische)	
No. 3,	„ 2.60
Abercrave Wales-anthraceut, 3e kwaliteit (minstens gelijk aan de beste Belgische)	
No. 3,	„ 2.45
Echte Belgische anthraciet,	
No. 1, afm. 50/80	„ 2.40
No. 2,	„ 2.50
No. 3,	„ 2.40
No. 4,	„ 1.70
Limburgsche anthraciet	
No. 1,	„ 2.—
No. 2,	„ 2.30
No. 3,	„ 2.20
No. 4,	„ 1.50
Brechcokes I (60/90) en II (40/60)	„ 0.90
Bruinkoolbriketten B	„ 1.20
Eierkolen	„ 1.25

De verwachting van het Hoofdbestuur, dat vele leden van deze gunstige condities gebruik zouden maken, is jammer genoeg niet in vervulling gegaan, daar tot nu toe van de ruim 700 in Den Haag wonende leden slechts een gering percentage de wintervoorraad brandstoffen bij de hiervoren vermelde firma heeft besteld.

Thans is de gelegenheid opengesteld om ook in Juli en desnoods Augustus alsnog van de voordeelige aanbieding te profiteeren.

Het H.B. hoopt dat de leden zullen toonen deze tegemoetkoming op prijs te stellen, door alsnog hunne bestellingen op te geven.

Zij moeten toch bedenken dat groote deelname in hun eigen belang is, daar de kolenleverancier alleen in dit geval in staat is een flinke reductie op de gewone kolenprijzen te geven.

DE „BENDOR-KALENDER” VOOR 1932.

Zooals de leden en begunstigers van „Bendor” reeds in ons vorig maandblad hebben gelezen, heeft het Hoofdbestuur mij uitgenoodigd, mij te willen belasten met het samenstellen van een vierbladigen wandkalender in twee kleuren voor 1932.

Het is met zeer veel genoegen, dat ik deze opdracht heb aanvaard, omdat het denkbeeld, dat thans door mij naar voren werd gebracht, reeds vroeger op het verlangenlijstje van velen onzer Vereeniging had gestaan en thans ook door de Afdeeling Amsterdam en anderen werd gesteund.

Met de beperkte middelen, waarover onze Bond beschikt, is het niet mogelijk, om op een kostbare wijze propaganda voor „Bendor” te voeren. Wij hebben tot nu toe propaganda moeten maken middels ons Orgaan, het rondzenden van circulaires, het houden van bijeenkomsten, het bezoeken van oude kennissen, enz. Thans voegen we voor 1932 daaraan het nieuwe middel, den kalender, toe.

Ondanks de groote medewerking, die ik van vele zijden ondervond en waardoor het mogelijk werd, de kosten tot een minimum te beperken, blijft toch de uitgave voor dit nieuwe propagandamiddel voor onzen Bond betrekkelijk groot.

Dat het Hoofdbestuur het echter ditmaal aandurfde het crediet te verleen, vindt wel in hoofdzaak zijn oorzaak in de verwachting, dat de kalender er in hooge mate toe zal kunnen bijdragen, dat:

a) onze Bond er in ruimeren kring door bekend zal worden, en

b) dat hij voor ons „Hulpfonds voor Weduwen en Weezen” een, kan het zijn, mooi batig saldo zal kunnen afwerpen. Wat het eerste betreft, zal de kalender, behalve aan onze leden en begunstigers, nog worden toegezonden aan groote Societeiten, Burgerwachten, Dagbladen en ook zijn weg naar Indië vinden. Een jaar lang zal „Bendor” dus op vele plaatsen, als het ware aanschouwelijk worden voorgesteld en..... aanzien doet gedenken!

Wat het tweede betreft, zij **uitdrukkelijk** opgemerkt, dat elk lid en begunstiger den kalender **gratis** ontvangt. Echter zal het Hoofdbestuur het gaarne aan ieders inzicht, beurs en beleefdheid overlaten, indien men iets voor het goede doel zou over hebben, omdat het eventueel te ontvangen bedrag, na aftrek van de kosten, geheel ten goede zou komen aan ons Hulpfonds.

Voor dit sympathieke fonds, dat ons aller belangstelling heeft, en dat gaarne krachtiger en vaker zou willen helpen, dan waartoe het nu in staat is, heeft zeker ieder onzer, die daartoe althans financieel bij machte is, wel een kleinigheid over.

Men geve echter **geheel vrijwillig**, dit moeten we beslist op den voorgrond stellen. We zullen dankbaar zijn voor elk bedrag, hoe gering ook, dat met blijmoedigheid wordt gegeven en dat aan de gevers (geefsters) de niet te onderschatten satisfactie laat, een goed doel te hebben gesteund.

Dat er werkelijk medewerking en medeleven voor ons streven bestaat, bewijzen mij de vele blijken van waardeering, ook reeds in geld, die ik nu al van verschillende zijden mocht ontvangen. Dat belooft een succesvolle toekomst!

Aan al deze voorloopers (voorloopsters) hierbij hartelijk dank!

Voor eene gemakkelijke distributie onder de leden en begunstigers, zal de heer G. W. Erfmann zijn welwillende medewerking verleen, zoodat de Afdeelingen hiermede geen last zullen hebben en dus alleen het gevraagde (nog te vragen) aantal exemplaren voor propaganda zullen ontvangen.

Vermoedelijk zal de kalender in October a.s. gereed zijn en verzonden worden. We komen hierop in ons October-nummer nog wel even terug.

Thans kunnen we alleen nog maar de hoop uitspreken, dat onze kalender in elk opzicht aan zijn doel zal mogen beantwoorden.

L. J. SARON,
Postgiro No. 146765.

AFDEELING AMSTERDAM.

Mutaties, Naam- en Adreslijst.

Onder 3:

Overleden: Mevr. H. E. S. Verdooren—Keyser.

Onder 5:

Verhuisd: W. F. Knoppers, van Corn. Krusemanstraat 17II, naar Stadionplein 31.

Onder 5 afvoeren:

A. M. Post Uiterweer van Amsterdam naar Brussel.

Onder 6:

Verhuisd: B. Hendriks, van Prinsengracht 1017, naar Stadhouderskade 30, huis.

Bij te voegen:

Dr. C. L. de Fouw, Vossiusstraat 4.

Afvoeren:

H. van Tongeren, van Amsterdam naar Maartensdijk,

AFDEELING PROV. UTRECHT.

Gezellige bijeenkomst te Amersfoort, op Zaterdagmiddag, den 4en Juli a.s., vanaf half 3, in het Restaurant en den theetuin „Huize de Stichtsche Heuvel”, op den Amersfoortschen Berg tegenover het Berghôtel.

Het restaurant aan den Utrechtschen weg dichtbij de Vondellaan is makkelijk te bereiken vanaf het spoor-(tram)-station aldaar per stadsautobus (kwartierdienst) voor 't Bergkwartier.

Er is een Tziganer orkest en men heeft een prachtig uitzicht. Alle dames- en heerenleden, begunstig(st)ers van Bendor in en buiten de Provincie Utrecht worden beleefd uitgenoodigd bijeen te komen om elkaar vrij en ongedwongen te ontmoeten.

De Afdeeling zelf telt 105 leden en begunstig(st)ers.

Aan de leden van onze Afdeeling wordt vriendelijk verzocht de vrijwillige bijdragen voor den **Bendor-Wandkalender 1932** al dadelijk te willen gireeren aan den heer L. J. Saron, Saxen Weimarlaan 12II, Amsterdam (Zuid), postrekening 146765, m.a.w. niet te wachten tot de kalenders worden bezorgd.

Veranderingen in de Naamlijst.

Adresveranderingen.

D. van Dijk, gep. Kap. Inf. L. te Zeist, verhuisd van Jac. Catslaan 28 naar Homeruslaan 20.

Mevr. W. Th. Campagne—van Konijnenburg te Zeist, van Krullelaan 22 naar Aristoteleslaan 15.

Nieuwe leden:

Mevr. M. S. Rapmund—Breitner, Zeist.

Mevr. J. F. v. d. Sluijs Veer—Rosenquist, Amersfoort.

S. van Exter, gep. Kap. Genie, O., Utrecht.

B. W. A., koopman, gep. Kap. Inf. O., Soest

TANDARTS SCHIJFF, Den Haag,
STADHOUDERSPLEIN 102 — TELEFOON 333877

geeft aan de leden van „Bendor” en hun gezin 20% korting op minimum tarief, 30% voor heele boven- en ondergebitten.

De betaling geschiedt tot f 10 à contant. Hoogere bedragen binnen 3 maanden. Spreekuren 2½—4 u.

Overleden:

Mevr. D. F. Romein—Eerdmans, Zeist.

H. Th. de Moulin, gep. Maj. Inf. O., Amersfoort.

De Afd Secretaris.

AFDEELING „HET GOOI”.

Het Afdeelingsbestuur maakt aan de Leden bekend dat van het Bestuur van de „afdeeling Provincie Utrecht” een uitnoodiging is ontvangen tot bijwoning van een op Zaterdag 4 Juli a.s. ten half 3 uur namiddag te houden „gezellige bijeenkomst te Amersfoort”, in het Restaurant en den Theetuin „Huize de Stichtsche Heuvel” op den Amersfoortschen Berg (Utrechtsche weg bij de Vondellaan).

Nadere mededeelingen zijn vermeld onder een desbetreffend, in dit nummer opgenomen, bericht van het voornoemd afdeelingsbestuur „Provincie Utrecht”.

Hilversum, 15 Juni 1931.

Namens het afdeelingsbestuur:

De Secretaris afd. „Het Gooi”.

AFDEELING Z.O. GELDERLAND.

13 Juni 1931.

Wij hadden een uitnoodiging gekregen van het Bestuur van de Afdeeling Gelderland, Z.O. voor een gezellige bijeenkomst in Arnhem, een boottocht op den Rijn naar Huis ter Aa, en een bezoek aan het Legermuseum op den Huize „Doorwerth.” Wij waren wel twintig sterk, alles geteld; en het Bestuur had een schoonen zomerdag uitgekozen.

Het was een uitnemend geslaagde landdag voor onze leden en hunne dames, een aangename kennismaking van ouderen en jongeren, een genoegelijk weerzien van vrienden, wapenbroeders van voorheen, blijde elkander weer te zien na vele jaren van verwijdering; een opbeuring in den nood dezer tijden, nademaal vriendschap toch het hoogste goed op aarde is, volgens Cicero (de Amicitia).

Velen onzer hadden de door den kolonel Höfer bijeengebrachte collectie oorlogsmateriaal op het kasteel „Doorwerth” nog niet aanschouwd; ook de zalen en de wapens der Johaniterorde werden door allen bewonderd; de tijd was te kort om alles te bezien, doch hadden allen, zoowel amateur als

specialist, slechts den hoogsten lof voor de bezichtiging van het zwaargebouwde kasteel en deszelfs historischen inhoud.

Wij dan waren een zeer gemengd gezelschap, zooals men kon verwachten; de oudste der aanwezigen was wel over 85 jaren oud, een prachtvoorbeeld voor de jongeren: de wandeling beteekende voor hem slechts alledaagsche sport.

Dan een woord van hulde en waardeering voor de dames, die onvermoeid voorgingen, en ons overlaadden met weldaden en versnaperingen op dezen wandeltocht.

Dan waren voorts jongeren en ouderen, gescheiden door het jaar 1920: genen met vol pensioen afgegaan, dezen gesteld op de harde bepalingen van de voor-oorlogsjaren; wij allen erkennen, dat hier onrecht is gedaan.

In het bijzonder voor die ouderen was deze dag een krachtige opbeuring, een riem onder het hart. Een woord van hartelijken dank aan het Bestuur van deze afdeeling Gelderland, dat een goed voorbeeld heeft gegeven door vriendelijke ontvangst en keurige receptie. Het heeft ons zelfs een herhaling beloofd, en worden plannen gemaakt voor een volgende bijeenkomst in Nijmegen nog in dezen zomer. Wij hopen dan evenzeer op een goede opkomst der leden en hunne genoodigden, die gaarne met elkander samenzijn, prijs stellen op elkanders gezelschap, en samen werken willen tot schraging van elkanders lasten: hoera en tot weerziens, in Nijmegen.

Goed zoo, Bendor, wij zijn U dankbaar voor Uw zorgen en werkzaamheid voor de belangen van Uwe leden; de ouderen van dagen. Gij brengt ons weder bijeen in vriendschappelijken omgang, en verzorgt ook onze materiele belangen. Voor de weduwen hebt gij gestreden, en heeft de Regeering Uwe adviezen nagekomen, en haar een betere positie bereid in de maatschappij, waar wij gestrand zijn; in heur hart danken zij U voor Uw ridderlijke hulp en ijver voor haar bestaan. Thans vat gij Uw krachten samen om den oud-gepensioneerden recht te doen wedervaren, die niet anders vragen dan op gelijken voet te worden behandeld met de jongeren na 1920.

Moge gij ook hierin slagen.

A. DE KOCK VAN LEEUWEN.

INGEKOMEN GELDEN.

Vrijwillige bijdragen in de bondskas.

H. A. S. te Den Haag f 2.32

Hulp W. en W. Fonds.

Mevr. M. de Br.-S. te Den Haag f 2.50

W. D. J. B. te Utrecht „ 2.50

NIEUWE LEDEN.

Mevr. E. M. van Bennekom—Schwartz, München, Lucile Grahnstrasse 39II.

Mevr. M. J. G. Docters van Leeuwen—Vogelpoot, Nijmegen, van Langenveldstraat 16.

Mevr. Gabriele Fiebig—Müller, Lemgo in Lippe, Anstalt Eben-Ezer.

Mevr. M. F. Ter Haar—Fraissinet, Wassenaar, Schouweweg 40.

Mevr. M. W. van der Hoff—Smit, Den Haag, Akeleistraat 32.

Mevr. Dre M. S. van Holthe—van Hoorn, Hattem (Gld.), „Villa Elise”.

Mevr. T. M. E. Klosser—van Lom, Hilversum, Mauritslaan 45. **Begunstigster.**

Mevr. Math. Latzen—von Scheven, Bonn a. Rhein, Schumannstrasse 29I.

Mevr. C. Ph. W. Mirandolle—Serraris, Den Haag, Schuijtsstraat 314.

Mevr. F. W. Neuhaus—Becht, Den Haag, v. Hoornbeekstraat 60.

Mevr. Th. A. Plasberg—Boecker, Frankfort a. Main, Bornhldwehr 39II.

Mevr. J. M. Proost—Maier (eerder Wed. H. E. Visscher, 1e Luit. Art. O.), Ruvigliana (Lugano), „Villa Eugenia”.

Mevr. J. G. Smit—Dutry van Haeften, Den Haag, Laan van Meerdervoort 401.

Mevr. J. R. Turk—Spoor, Baarn, Tromplaan 54.

Mevr. A. v. IJsseldijk—Nijland, Den Haag, Snelliusstr. 55.

Mevr. E. J. M. C. van Diermen—Ruitenbach, Hilversum, Mauritslaan 1.

Mevr. A. W. van Haeften—Dingemans, Hilversum, Koningstraat 68.

Mevr. C. H. C. de Jager—Kempers, Hilversum, Diependaalsche laan 145.

Mevr. M. Warnier—Vrijdag, Hilversum, Prinses Juliana-laan 13. **Begunstigster.**

G. J. van Driel, gep. 1e Luit. Art. O., Den Haag, Soestdijksche kade 756.

J. W. C. Kern, gep. Off. v. Gezondheid O., Den Haag, Begoniastraat 36.

A. J. C. van der Kuyl, gep. Maj. tit. Int. O., Bussum, Prinses Marielaan 22.

A. Luitsz, gep. Luit.-Kol. Inf., L., Hilversum, Beetslaan 15.

NAMEN EN ADRESSEN VAN GEP. OFFICIEREN N. I. L., NIET-LEDEN VAN DEN BOND.

In Den Haag:

J. G. Gout, Kap. Inf., Wilgstraat 57.

J. A. Luymes, Kol. Int., p.a. Ned. Handelmaatschappij.

J. Mioulet, Luit.-Kol. Inf., van Slingelandstraat 152.

In Amsterdam:

J. F. Beckman, Luit.-Kol. Genie, p.a. Ned. Ind. Handelsbank.

A. van Zijden, Luit.-Kol. Inf., Hotel. Schiller.

H. van Zanten, Kol. tit. Geneesk. Dienst, Valeriusstraat 3.

In Breda:

C. J. Kuntzel, Kap. Inf., Koninginnestraat 90.

In Haarlem:

G. de Vries, Kap. Inf., Wagenweg 142rood.

In Heemstede:

G. Minderman, Kol. tit. Inf., Valkenburgerplein 16.

ADRESWIJZIGINGEN.

Ter informatie van de Afdeulingsbesturen zullen in den vervolge in het bondsorgaan de adresveranderingen van de leden worden vermeld, met uitzondering van die in den Haag en aangrenzende gemeenten.

Mocht deze opgave blijken onvolledig te zijn of onjuistheden te bevatten, dan houdt het Redactielid zich voor mededeelingen dienaangaande ten zeerste aanbevolen.

Mevr. W. Th. Campagne—van Konijnenburg te Zeist, van Krullelaan 22 naar Boschlaan 15.

Prof. L. van Vuuren, te Utrecht, van Maliebaan 109 naar Drift 21.

Mevr. G. J. J. W. Monchâtre—Tellings, te Ommen, naar Eerder Esch.

Mevr. M. J. C. de Haan—Everaars, te Weert van Molenstraat 17 naar Maasstraat 14.

Mevr. W. F. Schenck—Teengs, te Naarden, naar Lambertius Hortensiuslaan 11.

Mevr. M. M. Harting—Collard te Utrecht, van Dondersstraat 50 naar Alb. Neuhuijsstraat 71.

Mevr. F. W. Hornburg—Kütke, van Rotterdam van Haarlem, Santpoorterstraat 7.

K. W. van Gelder, gep. Kap. Inf. O., van Oleh-leh naar Nijmegen, Berg en Dalscheweg 436.

Dr. H. J. Kijlstra, gep. Kol. gen. dienst O., van Nijmegen naar den Haag.

W. Taat, gep. Kap. Inf. O., van Rotterdam naar Renkum, Petronellaweg 2.

Dr. C. L. de Fouw, gep. Mil. Apoth. 2e kl. O., van Overveen naar Amsterdam (Z.), Vossiusstraat 4.

Mevr. H. P. M. W. v. d. Wedden—Weijler, van Huis ter Heide naar Amersfoort, Bergstraat 35.

W. Chr. Camman, gep. Luit.-Koi. Inf. O., te Nijmegen, van St. Annastraat 64 naar Javastraat 27.

W. F. Knoppers, gep. Off. M.S.D. Z., te Amsterdam (Z.), van Corn. Krusemanstraat 17 naar Stadionplein 31

Mevr. A. M. Bosboom—Weijens, te Amsterdam, van M. H. Trompstraat 23II naar Valeriusstraat 127 hs.

Mevr. G. K. Collard—Graftdijk, van de Bilt naar Utrecht, Mattheuslaan 31bis.

H. van Tongeren, van Amsterdam naar Maartensdijk. Katanjelaan 1.

G. J. Verstege te Hattem (Gld.), van C 154 naar C 192.

Mevr. C. G. L. R. Beem—von Hombracht, te Utrecht, van Lange Nieuwstraat 1bis, naar Parkstraat 11.

Mevr. B. A. Willemstijn—Graswinckel, van Arnhem naar Den Haag, Conradkade 26.

KORT VERSLAG UIT DE NOTULEN DER HOOFDBESTUURSVERGADERING GEHOUDEN OP 17 JUNI 1931.

Tegenwoordig waren alle leden van het H. B., met uitzondering van den Secretaris, den heer J. van Haaften.

De Voorzitter opent de vergadering en deelt mede dat de heer J. van Haaften voor herstel van gezondheid uitstellig

Raadpleeg voor alle soorten

VERZEKERINGEN

H. B. L. BRAAM

gep. Kapt.-Luit. ter zee

Inspecteur

EERSTE NEDERLANDSCHE
'S-GRAVENHAGE

2e Schuytstraat 151 — Telefoon 331266

is; hij spreekt de beste wenschen uit voor een spoedig herstel en wijst den heer G. W. Erfmann, redactielid, aan als tijdelijk vervanger van den secretaris.

Vervolgens wordt overgegaan tot behandeling der ingekomen bescheiden:

1e. een schrijven van het lid M. D. van Vuuren d.d. 1 Juni 1931, houdende de mededeeling, dat hij het lid was, dat op de laatst gehouden algemeene vergadering bij behandeling van punt 7 der Agenda, de wenschelijkheid en nuttigheid heeft betoogd van het bezit van rechtspersoonlijkheid voor de afdeelingen en dat hij omtrent de bezwaren hier tegen van den heer Roerdinkholder (zie Bendor Juni 1931, blz. 56) wenscht op te merken:

1e. „dat wanneer een afdeeling rechtspersoonlijkheid verkrijgt, (natuurlijk met eigen statuten), dit dan niet betekent, dat dit feitelijk eene afscheuring van den bond insluit. Integendeel, wanneer de statuten van den bond en van de afdeelingen goed geredigeerd zijn, dan kunnen die maken, dat de nu in de lucht hangende band tusschen bond en afdeelingen er door kan worden versterkt.”

2e. „het een groote vergissing is te meenen, dat er geen bezwaar bestaat voor een afdeeling zonder rechtspersoonlijkheid een legaat te aanvaarden. Wanneer aan zulk een afdeeling een legaat zou worden vermaakt, dan zou de legatering van nul en geener waarde zijn, omdat aan iemand, die krachtens rechten niet bestaat, niets kan worden geschonken, terwijl de bond, die wel rechtspersoonlijkheid bezit, een dergelijk legaat krachtens de wet niet mag en ook niet kan aanvaarden.”

Op voorstel van den voorzitter wordt dit schrijven voor kennisgeving aangenomen.

2. Een verzoek om steun van een lid, die in financieele moeilijkheden verkeert, waarop de secretaris reeds had geantwoord, dat aan dit verzoek niet kon worden voldaan, aangezien de bond wel beschikt over een Hulpfonds, doch hieruit alleen weduwen en weezen van leden kunnen worden gesteund.

3. Een schrijven van den heer L. J. Saron, penningmeester der afd. Amsterdam, van 2 Juni j.l., waarin hij de wenschelijkheid betoogt om het bondsorgaan in een mooier kleed te steken, „opdat het daardoor beter de aandacht zou trekken en wellicht meer door onze leden gelezen zou worden,

dan tot heden helaas het geval is" en dat de meerdere kosten, welke dit zou medebrengen, gevonden zouden kunnen worden door het maandblad in de provincie te laten drukken, wat allicht goedkooper is.

Naar aanleiding van dit schrijven deelt het redactielid mede dat hij onmiddellijk prijsopgave heeft gevraagd bij een door den heer Saron genoemde uitgeverijfirma in de provincie en wel door tusschenkomst van den heer J. v. d. Berg te Zeist, die zich hiervoor welwillend beschikbaar had gesteld, waarop van bedoelde firma antwoord is gekomen, dat zij het mogelijk acht het bondsorgaan zoodang te exploiteeren, dat het een belangrijk voordeel voor den Bond zal opleveren en dat zij in overweging geeft eene commissie te benoemen, die de zaak verder met haar afhandelt.

Het H.B. zich met dit voorstel kunnende vereenigen, benoemde de voorzitter de Heeren A. Geertsema Beckeringh en G. W. Eerfmann, die zich daartoe beschikbaar hadden gesteld, in commissie ten einde deze aangelegenheid te behandelen en t.z.t. omtrent het resultaat verslag uit te brengen.

Voorts betuigt het H.B. zijn dank aan den heer L. J. Saron voor het in deze genomen initiatief.

4. Het verslag van de H.H. K. Th. Engelbert van Bevervoorde en J. J. Koumans, afgevaardigden van den Bond naar het te Parijs gehouden Congres International des Anciens Coloniaux van 28—31 Mei j.l. met 5 bijlagen (zie hieronder).

Op voorstel van den voorzitter wordt besloten dit verslag met bijlagen ter bestudeering onder de H.B.-leden te laten circuleeren en in de volgende H.B.vergadering te behandelen.

Voorts waren nog eenige bescheiden ingekomen, welke geen bijzonderheden bevatten voor de leden van belang; deze worden gesteld in handen van den waarn. secretaris, zoo noodig ter afdoening.

Laatstgenoemde deelt nog mede dat de secretaris aan alle afdeulingsbesturen heeft toegezonden een zooveel mogelijk bijgewerkte lijst van namen en adressen van gep. Marine-officieren, die geen lid van den bond zijn.

Besloten wordt om evenals vorige jaren in de maand Juli niet te vergaderen en het bondsorgaan op 1 Augustus a.s. niet te doen uitkomen. De eerstvolgende H.B. vergadering wordt bepaald op 19 Augustus 1931.

Niemand meer iets ter tafel te brengen hebbende, sluit de voorzitter de vergadering.

CONGRES INTERNATIONAL DES ANCIENS COLONIAUX, GEHOUDEN TE PARIJS 28 TOT EN MET 31 MEI 1931

Als afgevaardigden van de Vereeniging „Bendor” op bovengenoemd congres, door de algemeene vergadering van Zaterdag 11 April 1931 aangewezen, hebben de ondergeteekenden, Dr. J. J. Koumans, Ridder Mil. Willemsorde 4e kl., oud-off. van gezondheid 1e kl. en K. Th. Engelbert van Bevervoorde, oud luit.-kol. der Inf. N.O.I.L., de eer als hunne bevindingen het navolgende onder uwe welwillende aandacht te brengen.

Aangezien de heer van Bevervoorde in Parijs woont en Dr. Koumans eenige dagen vóór de opening van het congres al daar aankwam, hadden beiden de gelegenheid zich van te

voren te presentereeren, 10 rue de Chateaudun (9e) aan den Secrétaire Général du Congrès, den Lieut.-col. en retraite Galet-Lalande, type van den hoffelijken Franschen officier en die gedurende den geheelen loop van het congres al het mogelijke deed, om in deze, uit zoo heterogene elementen bestaande vergadering den goeden geest te bewaren en haar aan het doel te laten beantwoorden, dat men zich van Fransche zijde voorgesteld had.

Het was een vriendelijke gedachte van de F.N.A.C. om de buitenlandsche afgevaardigden reeds Vrijdagavond deel te laten nemen aan de ceremonieele verlevendiging van de vlam aan het hoofdeind van den deksteen op het graf van den „poilu inconnu” onder den Arc de triomphe.

Deze ceremonie, waarop de Franschen zeer gesteld zijn, heeft elken avond om 6 uur plaats door de eene of andere federatie uit den grooten oorlog en bestaat uit het voorzichtig met de punt van een bronzen zwaard, op zijde schuiven van een pal, waardoor de groengouden vlam, die dag en nacht brandt, helderder begint te lichten.

Met vaandels aan het hoofd trokken de deelnemers, — die zich op een halven K.M. afstand van den Arc de Triomphe verzameld hadden, in optocht naar het in zijn eenvoud zoo indrukwekkende graf, voltrokken de ceremonie en deponeerden de medegebrachte kransen.

Het congres heeft 4 dagen geduurd, maar de eerste twee dagen waren bestemd voor de bespreking en regeling van Fransch nationale belangen, zoodat de buitenlandsche gedelegeerden niet voor Zaterdag 30 Mei v.m. 9 uur opgeroepen werden, om de onderwerpen die van Fransche zijde op de agenda geplaatst waren, te behandelen. Het bleek ons echter spoedig dat de Belgische gedelegeerden reeds van den beginne af aan alle deliberaties deelgenomen hadden en aan de samenstelling van de agenda medegewerkt.

De vergadering werd circa 9 $\frac{1}{4}$ uur v.m. door den Col. Galet-Lalande geopend, en bestond uit een dertigtal gedelegeerden van Nederland, België en Engeland. Uit Portugal waren geen afgevaardigden aanwezig. De Belgen waren verre in de meerderheid, terwijl Engeland slechts door één gedelegeerde vertegenwoordigd was, den zeer gedistingeerden Sir Lawrence Aubray Wallace. Van Nederlandsche zijde waren afgevaardigden gezonden o.a. door:

De Vereeniging „Oost en West”,

De Vereeniging „Bendor”,

De Vereeniging van Indische verlofgangers,

De Vereeniging „Voorwaarts”.

De voorzitter begon met aan de vergadering voor te stellen, dat elke nationaliteit een afgevaardigde zoude kiezen, die namens zijn land zitting zou nemen in een voorloopige commissie voor het onderzoek van de belangrijke vraagstukken, die hier slechts even aangeroerd konden worden, maar eene verdere en dieper gaande bespreking door een commissie „ad hoc” zouden ondergaan.

De Ned. afgevaardigden kozen daarop den heer Zuiderhoff, zijnde de afgevaardigde van de grootste Ned. vereeniging hier tegenwoordig.

Van Engelsche zijde nam natuurlijk Sir Lawrence zitting en van Belgische zijde werd door de afgevaardigden Generaal Josué Henry aangewezen. Secretaris en rapporteur werden

resp. majoor Vesolaet en M. Lecomble, beiden Belgen.

De thans geconstitueerde voorloopige commissie koos als president den Generaal Josué Henry.

De Col. Galet Lalande, zijne taak voorloopig afgedaan achtende, trok zich terug en verliet de zaal.

Over het 1e punt van de agenda: Het stichten van een Internationalen Bond van oud-kolonialen, werd door verschillende sprekers het woord gevoerd en het voorstel daarna met algemeene stemmen aangenomen.

Het 2e punt, waarop vooral van Belgische zijde aangedrongen werd en dat, naar wij wisten, ook door Frankrijk zeer belangrijk geacht werd, n.l.: De vergelijking der tractementen, soldijen en pensioenen der verschillende landsdienaren in de onderscheidene koloniën, werd toegelicht door den rapporteur Generaal M. Lecomble.

Toen hij op overlegging van soortgelijke gegevens van de andere landen aandrong, konden wij, eenigszins tot hunne verbazing, dadelijk de desbetreffende nota overleggen, door ons uit gegevens van de H.H. Merens en van Haaften samengesteld.

Een „rapport administratif de la mutuelle congolaise”, dat niet voorgelezen werd, werd mij echter ook ter hand gesteld.

Ten slotte kreeg de afgevaardigde van Oost en West, de her Van der Brugh, gelegenheid om een in het Fransch gestelde causerie over „Het recht van kolonisatie” voor te dragen. Door zijne beknopte goede documentatie viel deze voordracht zeer in den smaak.

Het was inmiddels 12 uur geworden, zoodat de voorzitter de vergadering sloot en ons verzocht om 's namiddags ten 2½ uur op dezelfde plaats voor de „assemblée plénière” weder bijeen te komen.

Deze 2e vergadering werd aanvankelijk gepresideerd door den commandant Gay, Franschman, een uitstekend spreker, terwijl aan de bestuurstafel ook de leden van de dien ochtend geconstitueerde voorloopige commissie plaats namen.

Generaal Josué Henry bracht nu rapport uit over de ochtendzitting en toen het bleek, dat het idee van een fédération internationale d'anciens coloniaux in goede aarde gevallen was, stelde de voorzitter (cdt. Gay) voor, den heer Georges Barthelemy, président F.N.A.C. bij acclamatie ook voorzitter van deze nieuwe te creëren federatie (F.I.A.C.) te maken, wat onder hevig handgeklap dadelijk aangenomen werd.

Het 2de punt: Vergelijking der betalingen etc. werd een examen approfondi toegezegd.

Het doet ons genoegen, hier te kunnen aanstippen, dat het ons gelukt is, na nog al eens van het kastje naar den muur gezonden te zijn, de hand te leggen op het juist verschenen werk van den Franschen Cdt. C. Flutet: Pensions militaires, pensions de veuves et d'orphelins etc., welk manuel pratique als bijlage bij dit verslag aangeboden wordt.

Het 3e punt van de agenda der assemblée plénière — de vergadering was inmiddels door aanloop van Fransche A. C. een drie honderd man sterk geworden — „Het stichten van een „Maison des Anciens Coloniaux” trok zeer de aandacht en werd door verschillende sprekers toegelicht, waarbij o.a. ook de reeds genoemde voorloopige commissie in overweging werd gegeven, om, hetzij een Nationaal Maison d' A. C. met gastvrijheid voor buitenlandsche A. C., dan wel een Interna-

PENSION AANGEBODEN

voor Families zonder kleine kinderen, na 15 Juni a.s. bij kinderloos gezin in voornaam Landhuis gelegen te Meerssen (L.) aan den Rijksweg Maastricht—Valkenburg—Heerlen.

Ruime kamers, stroomend water, groote tuin. Halte autobus.

Verzoeken spoedige aanmelding. Nadere voorwaarden worden gaarne verstrekt, door Mevrouw J. J. P. KOHL-DUJARDIN, „Huize Schoonzicht”, Meerssen (L.), Tel. int. No. 34.

Officiersweduwe

wonende te **Bussum** wenscht zich te belasten met de opvoeding van een schoolgaand kind (Jongen of Meisje) Eventueel bestaat gelegenheid tot inwoning van een dame als „paying guest”.

Inlichtingen verstrekt gaarne het **Secretariaat** afdeeling „**Het Gooi**” te **Hilversum**, Simon Stevinstraat No. 69.

tionaal Maison d' A. C. in project uit te werken.

Van Fransche zijde vooral werd er bij de commissieleden op aangedrongen om zoo mogelijk een vertegenwoordiger in Parijs achter te laten tot wien men zich, totdat de commissie definitief geconstitueerd was, zoude kunnen wenden.

Hieraan werd door België voldaan, doch de heer Zuijderhoff wilde of kon tot dien stap niet besluiten, zonder eerst de vereenigingen in Nederland hierover geraadpleegd te hebben.

Het praesidium van de vergadering was inmiddels overgegaan van den heer Gay op den heer Georges Barthelemy, thans president van beide federaties F.N.A.C. en F.I.A.C., die nu in een zeer toegejuichte rede het congres sloot.

De aanwezigen werden uitgenoodigd om zich den volgenden morgen (Zondag) om 11¼ uur v.m. te bevinden bij het standbeeld van Gen. Gallieni, den grooten colonisateur; welk standbeeld op initiatief van de Ligue Maritime et Coloniale door de stad Parijs opgericht werd op de Esplanade des Invalides.

Een muziekcors bevond zich op het terrein en de President van de Republiek had een Lieut Col. van het Militaire Huis gezonden om hem te vertegenwoordigen.

Met muziek en vaandels voorop werd nu naar het standbeeld opgemarcheerd en verschillende kransen aan den voet van het standbeeld gedeponeerd, telkens onder het spelen van het volkslied van het land der federatie, welke de krans legde.

Tenslotte werd voor het standbeeld gedefileerd, muziek en vaandels aan het hoofd en in deze formatie naar het Paleis d'Orsay — vulgo Stations- en Terminushotel aan de lijn Paris—Orleans gemarcheerd, waar in de prachtige bovenzaal tegen half één een keurig dejeuner voor ± 300 personen aangericht was.

Aan de eeretafel waren gezeten: de Ministre der Colonies M. Paul Leynard en diens sous-secretaire, de neger-afgevaardigde Diagne. Verder natuurlijk het „Bureau van de F.N.A. C. de G.G. Olivier, de vice-admiraal Inépratte en andere autoriteiten. Van de Nederl. delegatie de H.H. Zuiderhoff en Koumans.

De Ned. afgevaardigden, die gedeeltelijk hunne echtgenooten medegebracht hadden, waren samen geplaatst aan eenzelfde tafel, wat niet weinig tot de goede stemming bijbracht.

Verschillende sprekers voerden het woord — voor Nederland de heer Zuiderhoff.

Nadat alle sprekers hun woord gezegd hadden, stond de Minister op en in een welsprekende en handige rede, bedankte hij inzonderheid de vreemde afgevaardigden, niet vergetende er op te wijzen, hoe schitterend „le Royaume des Pays-Bas” voor den dag was gekomen op de Exposition Coloniale.

Op het oogenblik van scheiden stond Colonel Galet Lalande op om nog even mede te deelen dat in de eerstvolgende aflevering van „Les anciens Coloniaux” (einde Juni) een lijst van 150 élus gepubliceerd zoude worden die een „distinction honorifique” zouden bekomen.

Summa Summarum, gelooven wij dat dit aardig congres bij iedereen een gunstigen indruk heeft achtergelaten en er veel toe zal hebben bijgedragen om elkaar als „colonisateurs” beter te doen waardeeren.

Parijs, 3 Juni 1931.

De afgevaardigden,

K. TH. E. VAN BEVERVOORDEN.

J. J. KOUMANS.

SCHRIFTELIJK BEANTWOORDE VRAGEN.

Zie Aanhangel tot het Verslag van de Handelingen der Tweede Kamer, blz. 155.

Vragen door de leden der Kamer gedaan overeenkomstig art. 112 van het Reglement van Orde en de daarop door de Regeering gegeven antwoorden.

Vragen van den heer **Ketelaar** betreffende de uitbetaling der Indische pensioenen in maandelijksche in plaats van driemaandelijksche termijnen. (Ingezonden 13 Mei 1931).

1. Heeft de Minister reeds gevolg gegeven aan zijn bereid verklaring in de vergadering van de Tweede Kamer der Staten Generaal van 24 Februari jl. (*Handelingen Tweede Kamer 1930/1931*, blz. 1825), om nog eens de gevolgen te doen onderzoeken van een verandering der uitbetaling van pensioenen van driemaandelijksche, in maandelijksche termijnen?

2. Zoo ja, heeft dit onderzoek reeds tot eenig resultaat geleid en heeft daarna de Minister, zooals hij eveneens toezegde, de zaak opnieuw in gezette overweging genomen?

3. Is dit laatste geschied, is de Minister dan bereid, de Kamer met zijn conclusie ten aanzien van dit punt in kennis te stellen?

Antwoord van den heer **de Graaff**, Minister van Koloniën. (Ingezonden 11 Juni 1931).

Naar aanleiding van de bij uw schrijven van 13 Mei jl., no. 449, toegezonden vragen van het lid der Kamer den heer

Ketelaar, heb ik de er U Hoogedelgestrenge mede te deelen, dat het in de eerste vraag bedoelde onderzoek naar de gevolgen van een eventuele verandering van de driemaandelijksche uitbetaling van pensioenen in een maandelijksche uitbetaling inderdaad heeft plaats gehad.

Met het oog op de kosten, die blijkens de resultaten van dat onderzoek aan den maatregel zijn verbonden, ben ik met de Algemeene Rekenkamer in overleg getreden, ten einde zoo mogelijk tot een vereenvoudiging in de administratie te geraken.

De bepaling van mijn standpunt in deze aangelegenheid meen ik mij te moeten voorbehouden tot na afloop van het overleg met de Algemeene Rekenkamer.

HET WEDUWEN- EN WEEZENFONDS VOOR INDISCHE OFFICIEREN.

(Uittreksel uit een gelijknamig artikel van G. I. VAN LEEUWEN,

Kapitein der Militaire Administratie, in orgaan N. I. O. V. van September 1930).

Vervolg.

Wanneer door langdurige waarneming is gebleken, dat het sterftecijfer in het 24ste levensjaar 0.0065 is, dan kan een gezelschap van 10.000 personen, die juist 23 jaar zijn geworden, er zeker van zijn, dat het aantal van hen, dat gedurende het daaropvolgend levensjaar zal overlijden, niet ver van 65 verwijderd zal zijn, m. a. w. wanneer deze 10.000 personen bij den aanvang van dat jaar overeenkomen (zich solidair verklaren), om elk een zoodanig bedrag te storten, dan van het totaal daarvan aan het einde des jaars 65 weduwen een lijfrente kunnen ontvangen, dan kunnen deze 10.000 personen er ook zeker van zijn, dat hunne nabestaanden verzorgd zullen zijn, indien hun in dat 24ste levensjaar iets overkomt.

Soortgelijke onderlinge overeenkomsten kunnen ook voor het 25ste en volgende levensjaren worden gesloten.

De onderlinge solidariteit van deze 10.000 personen wordt dus geboren uit de omstandigheid, dat bij den aanvang van het 24ste levensjaar *niemand* hunner weet, *wie* tot de 65 overledenen zullen behooren, maar ieder van hen daartoe een *gelijke* kans heeft, m.a.w. er is *overeenstemming* van belangen.

Veronderstellen wij echter eens, dat van deze 10.000 personen er 5000 in plaats van 23, 43 jaar oud zijn.

Is er dan ook overeenstemming van belangen?

Neen, want voor 43-jarigen is de sterftekans in het eerstvolgend jaar 0.0079, m.a.w. deze kans is niet *gelijk*, maar *grooter* dan die voor 23-jarigen, er zullen aan het einde des jaars *meer* weduwen zijn, die financieel verzorgd moeten worden, i.c. van de 23-jarigen $65 : 2 = 32 \text{ à } 33$ tegen $79 : 2 = 39 \text{ à } 40$ van de 43-jarigen, dus 7 weduwen *meer*.

De 23-jarigen zouden dus — door zich zonder meer solidair te verklaren met de 43-jarigen — elk een grooter bedrag moeten betalen, dan wanneer zij zich uitsluitend tot

personen van hun eigen leeftijd hadden bepaald.

Onderlinge solidariteit is dus hier niet mogelijk, zonder bepaalde *onbillijkheden* te begaan, omdat hier geen volledige overeenstemming van belangen heerscht.

Men kan in een dergelijk geval twee wegen bewandelen.

In de eerste plaats is het mogelijk de vereischte overeenstemming van belangen kunstmatig in het leven te roepen, door bij vaststelling van ieders aandeel in de kosten voor de te verleenen uitkeeringen met het verschil in kansen rekening te houden, n.l. door dit verschil in kansen in de bijdragen te verdisconteeren. Op dezen grondslag wordt onderlinge solidariteit dus weer mogelijk.

Men kan echter ook deze ongelijke kansen negeeren en de daaruit voortspruitende onbillijkheden, als benadeeling van den één tegen bevoordeeling van den ander, goed praten, door een beroep te doen op de „kameraadschap.”

De lezers moeten ieder voor zich maar eens uitmaken, aan welk systeem zy de voorkeur geven, opdat zij paraat zijn, wanneer hun dit eens meer officieel wordt afgevraagd.

V. Vergelijking van de uitkeeringen met het civiele fonds.

Bij velen heerscht nog steeds de meening, dat de officieren met de uitkeeringen volgens het reglement 1923 in het *voordeel* zijn boven de civiele ambtenaren.

Herhaaldelijk worden van de zijde der civiele ambtenaren, bij hunne actie tot verbetering van de uitkeeringen uit hun Fonds, vergelijkingen gemaakt, oa. met het Officiersfonds en door dan steeds aan te komen met het klassieke voorbeeld van de luitenantsweduwe met 2 kinderen, slagen zij er in, het te doen voorkomen, alsof zij in dit opzicht schromelijk ten achter staan.

Kan men zich een dergelijke politiek van *die zijde* nog indenken, bepaald ergerlijk is het, wanneer ook officieren nog van meening zijn, dat wij boven de burgerambtenaren in het voordeel zijn en aan deze meening ook uiting geven op vergaderingen, in periodieken, e. d.

Zoo kan men in de Mei-aflevering van dit orgaan, jaargang 1925, blz. 199 lezen, hoe een afgevaardigde van de afdeling Magelang ter algemeene vergadering o.m. zei:

„de achterstelling bij de civiele ambtenaren is verdwenen, wij zijn boven hen nog in het voordeel”,

en deze afgevaardigde vertolkte daarbij nog wel de meening van één der beide actief-dienende officieren, die aan de herziening van het Fondsreglement hebben meegewerkt.

Wanneer men nu bedenkt, dat die geheele bevoordeeling boven de civiele ambtenaren een „sprookje” is, dan is het wel zaak, om hiertegen te velde te trekken, want, dat het publiceeren van dergelijke foutieve meeningen onze belangen ernstig schaadt, behoeft wel geen betoog.

VI. Rangpensioenen.

Het onlogische, alsook onbillijke van het stelsel van rangspensioenen voor onze weduwen is op zoo talloze manieren aan te toonen; de argumenten, welke tegen dat stelsel zijn aan te voeren, liggen zoo voor het grijpen, dat men eigenlijk niet weet, waarmee te beginnen.

Laat ik echter het in den aanvang van dit opstel gereleveerde artikel van Majoor V. als uitgangspunt kiezen.

Majoor V. toch kwam tot de conclusie, dat rangspensioenen zijn te verkiezen boven pensioenen, evenredig aan laatstgenoten traktement of dienstdtijd, omdat:

- 1e. er geen rechtstreeksch verband bestaat en dus ook niet mag worden gelegd tusschen het bedrag van het (weduwen) pensioen enerzijds en laatstgenoten traktement of dienstdtijd anderzijds;
- 2e. bij een verhooging der pensioensbijdragen de reeds verleende rangspensioenen automatisch mee omhoog gaan, in tegenstelling met reeds toegekende evenredige pensioenen, welke derhalve op het oude (lagere) bedrag gehandhaafd zouden blijven.

Met het onder 2e genoemde motief ben ik het in het geheel niet eens. Ik zie niet in, waarom niet in *elk* stelsel de reeds verleende pensioenen later kunnen worden verhoogd, of — beter nog — zie ik niet in, waarom ook maar een *enkel* pensioen later *wel* kan worden verhoogd, want *wie moet dat betalen?*

De generatie, waartoe de weduwen behooren, heeft voor die hogere pensioenen niet betaald.

Geeft de Staat voor die verhoogingen een subsidie, dan blijft zulks dentegenwoordigen en toekomstigen deelgenooten uiteraard onverschillig.

Doet de Staat dit echter niet, maar put men voor de verhooging uit de Fondskas, dan komt dit ten laste van volgende generaties.

De Staat snijdt dan riemen van andermans leer, waarvan de gemakkelijheid spreekwoordelijk is, doch waarvan de billijkheid niet algemeen erkend wordt.

En nu kan de Majoor V. zich wel op het standpunt stellen, dat enerzijds de Overheid van de deelgenooten het in de traktementen voor de verzorging van weduwen en weezen reeds begrepen percentage inhoudt en anderzijds aan deze weduwen en weezen uitkeeringen geeft, welke haar goeddunkt, een *feit* is, dat wij — tengevolge van de verhooging van *alle* reeds verleende uitkeeringen op 1 Januari 1923 — het genoegen smaken nog steeds 6 pct. gewone contributie te betalen, welk percentage zou kunnen worden verminderd en ook zou zijn verminderd (en dan zonder gelijktijdige vermindering der traktementen en pensioenen), indien tengevolge van dit „voordeel” van de rangspensioenen niet een geweldig tekort op de W. B. was verschenen.

Trouwens, onze bekende minimaal-gepensioneerden „verheugen” zich immers ook in het genot van rangs- of stands-pensioenen, maar, bij gebrek aan andermans leer, wachten zij nog steeds op de „automatische verhooging” daarvan tot gelijkstelling met de huidige pensioenen.

Neen, ook al beschouwt men latere verhooging van reeds toegekende pensioenen als billijk, dan is zij toch nog niet inhaerent aan het stelsel van rangspensioenen en derhalve voor de handhaving van dat stelsel nog niet als een aanbeveling aan te merken.

Met het 1e motief ben ik het wel eens, m. d. v., dat daaruit nog niet de conclusie mag worden getrokken dat de rangspensioenen *beter* zouden zijn, want het verband tusschen *rang* en pensioensbedrag is zeker niet hechter, dan tusschen traktement of dienstdtijd en dat bedrag.

Maar nu kom ik tot de *kardinale* fout, welke meestal

wordt gemaakt door hen, die het voor en tegen van het stelsel der rangspensioenen overwegen.

Deze fout is, dat geen rekening wordt gehouden met de beide zeer uiteenlopende consequenties, welke aan de aanvaarding van dat stelsel verbonden zijn.

In de eerste plaats zal daarbij de levensstandaard, welke geacht wordt in de verschillende rangen te heerschen, als basis dienen bij de *vaststelling* van de *bedragen* in de pensioenschaal, een basis, welke nog zoo dwaas niet kan worden genoemd en zeker niet tot zulk een onlogische, want sterk progressieve pensioensschaal leidt, als de laatstgenoten traktementen.

In de tweede plaats echter wordt daarbij tevens de *toekenning* van een hooger bedrag van die pensioensschaal vastgekoppeld aan den rang, welke de overledene het laatst heeft bekleed, m. a. w. het ontstaan van hoogere rechten, welke betrokkenen aan het Fonds kunnen ontleenen, wordt hier afhankelijk gesteld van de zeer wisselvallige promotiekansen, een factor, welke met het *wezen* van de aangegane verzekering NIETS, maar dan ook ABSOLUUT NIETS te maken heeft.

Men komt bij dit systeem dan ook onmiddellijk in botsing met de „onderlinge solidariteit”, zooals dit begrip reeds eerder is omschreven.

Kan men bijv. spreken van eenheid van belangen en gelijke kansen op het ontstaan van hoogere rechten bij toetreding tot het Fonds van een volledig promotiejaar, bestaande uit officieren van alle wapens en diensten, terwijl voor elk wapen of dienstvak de deelgenooten weer volgens het nummer in de ranglijst voor promotie (dus ook verhooging van rechten) in aanmerking zullen komen?

Tot welke afwijkingen dit aanleiding kan geven, m. a. w. tot welk een ongelijkheid in kansen dit leidt, is wel aan ieder bekend.

Ik noem slechts de volgende voorbeelden:

De oudste luitenant bij de Genie telt thans 13 dienstjaren, terwijl van andere wapens en dienstvakken reeds een groot gedeelte van de officieren met 11 dienstjaren kapitein is.

Van de promotie 1914 van de Genie was een gedeelte reeds 6 jaren kapitein, toen de rest van dat jaar tot dien rang werd bevorderd.

Het groote percentage van de deelgenooten (40 pct.), dat — meestal gedwongen — als kapitein het leger verlaat, is niet in de gelegenheid geweest het aan dien rang vastgekoppelde weduwenpensioen van f 1920.— tot een hooger bedrag op te voeren. Zij, die zoo gelukkig zijn, daarna nog 2 jaar in den rang van majoor te dienen, zien hun rechten opgevoerd tot f 2400.—. Het verschil in bijdragen weegt hiertegen niet op.

En zoo zullen door alle tijden heen grootere en kleinere onbillijkheden zich blijven oordoen.

De kansen op het verkrijgen van hoogere rechten zijn derhalve *niet gelijk*, er heerscht geen eenheid van belangen onder de werking van het stelsel van rangspensioenen, zoodat er nimmer sprake kan zijn van „onderlinge solidariteit.”

De onregelmatige en onbillijke werking van dit stelsel, waarbij de op het gebied van promotie e.d. fortuinlijke deelgenooten zich bovendien nog ten koste van hun minder ge-

lukkige makers bevoordeeld zien in hunne rechten, welke zij aan het W. en W. fonds ontleenen, zal ook wel weer op rekening van de „kameraadschap” moeten worden geschoven.

Bepaald klemmend waren de motieven, op grond waarvan de rangspensioenen in het nieuwe reglement zijn gehandhaafd, dan ook niet.

De lezer oordeele zelf.

In de reeds eerder genoemde „Memorie van Antwoord” komt dienaangaande het volgende voor:

„De pensioenen voor de weduwen en weezen van officieren zijn niet geregeld overeenkomstig die van de burgerlijke ambtenaren, al is daarop wel gelet, omdat het der commissie, die de voorstellen heeft opgemaakt en waarin actief dienende officieren zitting hadden, wenschelijk voorkwam de bestaande regeling naar de rangen te behouden: uit kameraadschap stond zij voor, dat de weduwen van jonge officieren betrekkelijk hooge pensioenen deelachtig zouden worden, waar tegenover de pensioenen voor de weduwen van de officieren in hooge rangen betrekkelijk laag zouden kunnen zijn. Ook met het oog op de veelvuldige gevallen, waaraan officieren blootstaan, vooral in de lagere rangen, werd een pensioensberekening naar de gemiddelde der in de laatste 2 jaren genoten bezoldigingen niet wenschelijk geacht en de voorkeur gegeven aan een regeling, waarbij aan de weduwen en weezen van de lageren in rang een dragelijk levenslot wordt verzekerd.

„Dit standpunt acht de Regeering het eenig juiste, zoodat zij zich volkomen ermede vereenigen kan, dat voor officiersweduwen het stelsel van rangspensioenen is behouden.”

Men kan hieruit niet anders lezen, dan dat de commissie en met haar de Regeering de handhaving van het systeem van rangspensioenen de eenige mogelijkheid achtte, om te ontkomen aan een pensioensberekening naar de laatstgenoten bezoldiging.

En dat is nu juist het onbegrijpelijke in deze kwestie, n.l. dat men de meest voor de hand liggende oplossing daarbij steeds over het hoofd ziet.

Waar gaat het hier om?

Om de vaststelling van bedragen, waarvan een officiersweduwe op een met haar stand overeenkomende wijze in haar verder levensonderhoud kan voorzien.

Welnu, dan ligt het toch voor de hand, dat de betrekkelijke commissie zich in de eerste plaats een denkbeeld vormt van de wijze van levensonderhoud, welke voor een officiersweduwe passend is, om daarna aan de hand van indexcijfers en ander statistisch materiaal, c. q. door eigen onderzoek het voor dat levensonderhoud benodigde bedrag vast te stellen. Het tot nu toe gevolgde systeem, waarbij gewerkt wordt met percentages (welke?) van „gemiddelde” bezoldigingen en daarna hier wat bij en daar nog wat af, schept echter geen enkelen waarborg, dat het gestelde doel — vaststelling van de *werkelijk* benodigde bedragen — bereikt wordt.

Nu acht ik het heel goed mogelijk, dat een dergelijke commissie tot de conclusie komt, dat de weduwe van een jong officier minder nodig heeft, dan die van een oud en derhalve hoogergeplaatst officier, m. a. w. dat zij een standaardpensioen niet de meest gewenschte oplossing acht. Zij dus komen tot de vaststelling van een schaal met opklimmen-

de pensioensbijdragen, al komt het mij voor, dat een reëel en praktisch onderzoek niet tot zoo'n groote verscheidenheid en evenmin tot een dergelijke progressie zal leiden, als de thans bestaande schaal van rangpensioenen vertoont (majoorweduwe heeft het dubbele van een 2en luitenantweduwe).

Intusschen, er moeten in een dergelijke progressieve schaal nu eenmaal momenten worden aangegeven, waarop de hogere rechten ingaan. ...

Nu is het mij ten eenenmale onmogelijk de tijdstippen van bevordering daarvoor de meest aangewezen te vinden.

Afgescheiden van de daaruit voortvloeiende hiervoren reeds geschetste, onbillijkheid tusschen de deelgenooten onderling, zijn de periodes, gedurende welke in de verschillende rangen wordt gediend, daarvoor ook te ongelijk. Bovendien zal de stijging van de kosten voor levensonderhoud voor de weduwe meer gelijkmatig verlopen, in evenredigheid met het stijgen van dienstjaren en traktement tijdens het leven van den man en niet met dergelijke onregelmatige schokken, als wordt gesuggereerd door de bestaande rangpensioenen.

Men komt dan ook vanzelf tot de oplossing, om deze momenten van ingang der hogere rechten regelmatig over den diensttijd van de deelgenooten te verdeelen en dan — voor ieder deelgenoot gelijk — afhankelijk te stellen van het aantal jaren deelgenootschap.

Uitdrukkelijk werd bij vorenstaande ontwikkeling van het meest billijke en ook meest logische stelsel van pensioenen geen enkele maal gesproken over den invloed daarop van de betaalde bijdragen.

Deze invloed is namelijk nihil (behoort dit althans te zijn).

De bijdragen oefenen geen invloed uit op de pensioenen, maar de pensioenen bepalen juist de grootte van de bijdragen.

Eerst worden de pensioenen vastgesteld op de wijze, als hiervoren aangegeven, dus uitsluitend afhankelijk van de factoren, welke daarop hunnen invloed moeten uitoefenen, daarna wordt berekend, hoeveel voor deze pensioenen moet worden betaald (de bijdragen).

Ik wil mijn oordeel over de *Rangpensioenen* besluiten met de vraag:

„Hoe is het mogelijk, dat een dergelijk systeem nu al ruim een eeuw gehandhaafd is gebleven?”

VII. Standaardpensioen, Dienstdagpensioen.

In het vorige hoofdstuk kwam ik reeds tot de conclusie, dat bij aanvaarding van een progressieve pensioenschaal het systeem van *dienstdagpensioenen* het eenige juiste is.

Het is echter ook mogelijk, een z.g. standaardpensioen in te voeren, d.w.z. één pensioen, voor alle officiersweduwen gelijk.

Een standaardpensioen heeft in elk geval het voordeel, dat de moeilijkheid (?) van den overgang naar hogere rechten is opgeheven.

Ook Majoor V. kwam in zijn artikel tot de slotsom, dat — wil men gelijkstelling met de civiele ambtenaren verkrijgen — alle officiersweduwen een pensioen van f 2688, zouden moeten ontvangen, want — zoo schrijft Majoor V. — „ieder ambtenaar (B.B.) kan onder normale omstandigheden

zoolang dienen, dat hij zijn weduwe daardoor een pensioen ziet toegekend van f 2688, —”

terwijl

„ook voor de luitenantweduwen dit bedrag billijkheids-„halve (zou) moeten worden aangenomen. Dat haar echtgenoot het niet tot een pensioengrondslag van f 1000.— „heeft kunnen brengen, is een gevolg van ontijdig overlijden „of ontijdig ontslag wegens lichamelijke ongeschiktheid, in „den regel min of meer rechtstreeks verband houdende met „gevorderde diensten.”

Deze redeneering gaat natuurlijk niet op, want hierin wordt de voor civiele ambtenaren in gelijke mate bestaande kans op ontijdig overlijden of ontijdig ontslag eenvoudig over het hoofd gezien. Nochtans ontvangen de weduwen van dergelijke ambtenaren dan pensioenen, welke soms nog kleiner zijn, dan die van de weduwen van officieren met eenzelfde(n) (kort) diensttijd.

Overigens zou het op deze wijze beginnen te gelijken op „halen, wat er te halen valt”, een redeneering, die volkomen past in de beschouwing van Majoor V. over het karakter der weduwenpensioenen (uitgestelde belooning), maar heelemaal niet thuis hoort in een instelling, met een eigen, gesloten financieel beheer, zooals het W. en W. fonds.

Alle waar is dan naar zijn geld.

Elke gulden, waarmee de uitkeeringen worden verhoogd en elk jaar, dat daarop eerder recht ontstaat, verhoogt de C.W. van de toekomstige lasten.

Tot behoud van het noodzakelijke evenwicht zal de C.W. van de toekomstige baten dan evenveel moeten stijgen, welk effect *alleen* kan worden bereikt, door verhooging van de bijdragen.

Men heeft zich derhalve bij de beoordeeling van het vraagstuk der pensioensbedragen uitsluitend af te vragen, of een voorgestelde verhooging voldoende noodzakelijk is, om de daaruit voortvloeiende contributie-verhooging te rechtvaardigen.

Want het spreekt vanzelf, dat een standaardpensioen duurer moet zijn, dan een schaal van opklimmende bedragen. Men kan het standaardpensioen niet stellen beneden het *hoogste* bedrag van de progressieve schaal, want dan zouden de weduwen, waarvoor dit bedrag bestemd was, *minder* krijgen, dan voor hun levensonderhoud noodig is.

(Wordt vervolgd).

FEUILLETON.

AVONTUREN VAN EEN NIEUWEDIEPER VISSCHERMAN

naar het leven verteld door G. v. H.
(Slot).

Verschrikt en boos kwam hij tot de werkelijkheid terug. Na van den officier van de wacht het omstandig verhaal aangehoord te hebben, stapte hij, gevolgd door den Officier van de wacht, waarbij zich buiten de kajuit de opperschipper aansloot, naar dek, waar het niet aan belangstelling ontbrak. Piet zag de heeren aankomen en daar

het gezicht van den oude weinig goeds voorspelde, begon het hart hem in de schoenen te zinken. Op de vraag van den kolonel, die nogal op een vrij barschen toon gedaan werd, hem mede te deelen waar en wanneer het lijk was aangetroffen, begon Piet zijn relaas, terwijl de kolonel het lijk aandachtig beschouwde. Plotseling Piet in de rede vallend, vroeg de kolonel: „Wie heeft de jas losgeknoopt?” Piet wien de vraag overviel zeide hakkend in zijn Nieuwediepsche spraak vallend „Ik en de skipper kernel, wij hebben alleen maar gekeken Kernel, wij hebben heusch niets gestolen.”

De kolonel verwaardigde Piet met geen woord en zeide tot den Officier van de wacht: „Laat die leelijke lijkschender maar bij den schildwacht onder het halfdek brengen, morgen ochtend moet de Commissaris van Politie gewaarschuwd worden.”

De korporaal bijgestaan door een mannetje van de wacht, brachten Piet tusschen zich in bij den schildwacht. Hier werd hem een plaatsje aangewezen tusschen twee twaalfduimers. Na zijn consignes aan de schildwacht gegeven te hebben was de korporaal nog zoo vriendelijk Piet toe te staan een zachte warme plank uit te kiezen.

Na de prettige ontvangst begon Piet zich rekenschap te geven van zijn daad en be kroop hem zoo'n geweldigen angst, dat toen de schildwacht hem aanraade te gaan slapen met de sarcastische opmerking, dat hij bij wijze van buitengewone gunst het cirkelstuk als kopkussen mocht gebruiken, Piet hem hiervoor niet eens bedankte. Zelfs een rammelende honger en een onleschbare dorst, Piet had na zijn gebakken botje en piepers op den middag, niets meer gehad, gaven hem geen moed zijn mond open te doen. Die nacht heeft hij nooit vergeten en wanneer hij hierover vertelde, kreeg hij voortdurend koude rillingen over zijn lijf. Nadat de volgende morgen het verhoor door den Commissaris had plaats gehad, her kreeg Piet zijn vrijheid en in den loopas werd de botter opgezocht. De schipper stond hem reeds op te wachten en op zijn vraag of hij de premie al ontvangen had, antwoordde Piet, die met zijn vrijheid zijn vrijmoedigheid herkregen had: „ja schipper, ik heb de helft al te pakken, ga jij de andere helft maar gauw halen.” Na zijn galgenhumor gelucht te hebben, kreeg de schipper Piets wederwaardigheden in kleuren en geuren te hooren en om den schipper wat op te beuren, eindigde Piet zijn verhaal met de opmerking: „Ja schipper ze zullen wel dadelijk hier zijn om je te halen.” Dit voor alles willende vermijden, haastte de schipper zich naar het wachtschip, waar hij bij den kolonel werd toegelaten. Deze was beter te spreken dan den vorigen avond. Hij hoorde den schipper, die hem smeekte om toch de zaak niet te vervolgen, zijn ongeluk aan Piet toeschreef en hem bij alles wat hem heilig was, bezwoer, dat hij de portefeuille alleen had ingekeken, welwillend aan. De kolonel, uiterlijk een gestreng heer, die echter zoo kwaad niet was, als hij er uitzag, antwoordde, dat hij er niets aan kon doen, omdat de politie de zaak in handen had. Hij gaf den schipper echter den raad naar den vader van den officier te gaan en deze te verzoeken, hen niet te vervolgen. Den vader kennende als een zeer rechtschapen man, bestond er naar zijne meening wel eenige kans, dat hij hun de misdaad, want dat was het en bleef het, zoude vergeven.

Ontroerd dankte de schipper den kolonel en verliet hij honderd pond lichter het wachtschip. Piet, die den schipper gevolgd was, doch op een eerbiedigen afstand van het oorlogsschip had gewacht, was spoedig van alles op de hoogte en alsof er geen vuiltje meer aan de lucht was, had hij dadelijk het plan om naar den Haag toe te trekken in elkander gezet. De schipper die volgens Piet er het meeste belang bij had, moest natuurlijk alle onkosten voor zijn rekening nemen. Met de bajes voor oogen had de schipper nergens bezwaar tegen.

Den volgenden morgen had de eerste trein uit Jutterland twee gladgeschoren en in hun beste plunje gestoken visschers als passagiers voor den Haag. Na veel gevraag, belandden onze Nieuwediepers aan het in den Haag opgegeven adres. Niet gewend aan dergelijke groote huizen, in hun geboortestad werd het huis van een der vischhandelaren, een normale Haagsche woning, vischpaleis genoemd, aarzelden zij te bellen. Piet die het eerst bekomen was, nam de leiding. Door een keurig dienstmeisje opengedaan kwamen zij in een rijk gemeubileerde hall. Daar mijnheer ze niet dadelijk kon ontvangen, werden zij in de keuken gelaten, waar hun koffie en brood werd voorgezet. Ook de sigaar werd niet vergeten. Waar hun gemoedstoestand des morgens nog van dien aard was, dat zij niets door hun keel konden krijgen, was het ont haal meer dan welkom en lieten zij het zich goed smaken. Piet die in de ontvangst een gunstig voortteeken zag, vroeg dampende als een baviaan: „Wel schipper, wat zeg je dervan”, waarop deze echter met zijn hand op zijn mond wijzende antwoordde.

De keukenbel werkte als een electrische schok verlamdend op onze visscherlieden.

De ontvangst was echter van dien aard, dat Piet al direct in de gaten kreeg, dat het zaakje wel los zoude loopen.

De schipper begon zijn verhaal, dat echter spoedig door Piet werd overgenomen, die met de hem eigen welbespraakt heid het zoodanig inkleedde, dat de oude heer hiervan onder den indruk kwam. Beiden vroegen vergiffenis voor hun daad en verzochten de zaak niet te vervolgen, daar zij eerlijk alles hadden ingeleverd.

De oude heer blijkbaar aangedaan door het verhaal der eenvoudige menschen, dankte hen met de woorden: Brave menschen jelui hebt je plicht gedaan.” Dit was de eerste maal dat Piet zich zoo hoorde noemen. Een dergelijke afloop had hij zich niet durven droomen. Bij het afscheid werd ieder een enveloppe in de hand gedrukt.

Kwalijk was de deur van de ontvangkamer achter hen dicht, of Piet wien de enveloppe in de vingers brandde, had al gezien dat er een bankje van 100 gulden inzat. Haastig duwde hij den schipper de voordeur uit om te weten te komen wat of hij had gekregen, daar hij hem niets meer dan zich zelf gunde.

Toen dan ook de schipper niet spoedig genoeg naar den zin van Piet de enveloppe opende, rukte hij die uit zijn handen. Met een glans van genoegen, de schipper had niets meer gekregen, klopte hij zijn baas op de schouders, roepende: „Nou ik wou dat ik hier dagwerk van had en jij skipper”...